

Bruselis, 2014 06 20
COM(2014) 365 final

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Galutinė 2010–2014 m. ES vidaus saugumo strategijos įgyvendinimo ataskaita

1. Įžanga

2010 m. buvo apibrėžta vidaus saugumo strategija¹ siekiant suteikti galimybių Europos Sąjungai reaguoti į esamas ir kylančias grėsmes Europos visuomenės, jos piliečių ir organizacijų saugumui ES.

Strategija siekiama nustatyti **ES vidaus saugumo uždavinius** atsižvelgiant į tai, kad dauguma šiandienos saugumo uždavinių yra tarpvalstybiniai ir tarpsektoriniai ir į tai, kad nė viena valstybė narė viena pati negali veiksmingai reaguoti į šias grėsmes. Visiškai laikantis pagrindinių teisių, strategijoje taip pat nustatyti **bendri principai ir gairės**, kuriais grindžiamas Europos saugumo modelis ir siekiama toliau kurti bendras priemones ir politiką, laikantis labiau integruoto požiūrio.

Komisijos komunikate „ES vidaus saugumo strategijos įgyvendinimas“² nustatyti **penki pagrindiniai strateginiai tikslai**, kurių turi siekti ES ir jos valstybės narės, kad veiksmingiau užkirstų kelią sunkiems ir organizuotiems nusikaltimams, terorizmui ir elektroniniams nusikaltimams ir su jais kovotų stiprindamos išorės sienų valdymą ir didindamos atsparumą gaivalinėms ir žmogaus sukeltoms nelaimėms. Turėjo būti imtasi konkrečių veiksmų ES lygmeniu, taip pat nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis.

2011 m.³ ir 2013 m.⁴ Komisija parengė vidaus saugumo strategijos įgyvendinimo ataskaitas ir atsižvelgusi į naujus pokyčius pritaikė veiksmus ir rekomendacijas. Ataskaitose daugiausia aptariami veiksmai, kurių imtasi ES lygmeniu, ir pristatoma padaryta pažanga bei esami ir būsiami uždaviniai.

Naujausiame komunikate Komisija daro išvadą, kad „kita, paskutinė vidaus saugumo strategijos įgyvendinimo ataskaita bus pateikta 2014 m. viduryje. Joje bus vertinama, ar įgyvendinti strategijos tikslai, ir aptariami ateityje galintys kilti vidaus saugumo uždaviniai.“

Atsižvelgiant į šias išvadas ir remiantis ankstesnėse dviejose ataskaitose pateiktu vertinimu, ši trečioji ir paskutinė 2010–2014 m. vidaus saugumo strategijos įgyvendinimo ataskaita turi du tikslus. Pirma, joje įvertinami nuo 2010 m. pagal penkis vidaus saugumo strategijos tikslus įgyvendinti veiksmai. Antra, joje nustatomi galimi būsiami uždaviniai, bendri tikslai ir kylančios grėsmės atsižvelgiant į atnaujintą vidaus saugumo strategiją pagal Komisijos komunikatą „Kuriamo atvirą ir saugią Europą“⁵, kuriame pristatomi būsimos ES vidaus reikalų darbotvarkės pasiūlymai.

Rengdama šią ataskaitą Komisija atsižvelgė į Europos Parlamento rezoliuciją dėl antrosios vidaus saugumo strategijos ataskaitos⁶.

---

¹ Europos Sąjungos vidaus saugumo strategija „Kuriant Europos saugumo modelį“, 5842/2/2010.

² COM(2010) 673.

³ COM(2011) 790.

⁴ COM(2013) 179.

⁵ COM(2014) 154.

⁶ 2013/2636(RSP).

2. Pagrindiniai 2010–2014 m. vidaus saugumo strategijos įgyvendinimo laimėjimai

Pastaraisiais metais įgyvendinant vidaus saugumo strategiją ir tikslines strategijas Europos vidaus saugumo didinimas įgavo naują pagreitį.

Penki strateginiai 2010–2014 m. vidaus saugumo strategijos tikslai yra šie: 1) išardyti tarptautinius nusikaltėlių tinklus, 2) užkirsti kelią terorizmui ir išspręsti radikalizmo skatinimo bei verbavimo problemą, 3) padidinti piliečių ir įmonių saugumą elektroninėje erdvėje, 4) valdant sienas stiprinti saugumą ir 5) didinti Europos gebėjimą įveikti krizes bei nelaimės.

Kaip matyti iš dviejų Komisijos vidaus saugumo strategijos įgyvendinimo ataskaitų ir šios ataskaitos, nuo 2010 m. padaryta didelė pažanga siekiant šių tikslų. Pastaraisiais metais 2010–2014 m. vidaus saugumo strategija buvo ES vidaus saugumo iniciatyvų pagrindas. Ji padėjo toliau didinti ES, jos valstybių narių ir kitų suinteresuotųjų subjektų gebėjimus ir stiprinti valstybių narių operatyvinį bendradarbiavimą. Ji taip pat padėjo užtikrinti, kad visais lygmenimis būtų laikomasi labiau tarpsektorinio požiūrio.

Įgyvendinant strategiją kilo įvairių uždavinių. Dėl finansų krizės ir vėlesnių biudžeto suvaržymų Europoje šiek tiek sumažėjo **turimi ištekliai**. Dėl naujų technologijų atsirado naujų galimybių saugumo srities suinteresuotiesiems subjektams, tačiau, kita vertus, atsirado naujų grėsmių, kaip antai **sparčiai didėjanti elektroninių nusikaltimų grėsmė**, ir poreikis suformuoti visapusišką požiūrį į kovą su šiomis grėsmėmis. Kaltinimai dėl didelio masto žvalgybos informacijos rinkimo programų (nors ir tiesiogiai nesusiję su teisėsaugos institucijų bendradarbiavimu) sukėlė įtemptas diskusijas dėl sąlygų, kuriomis turėtų būti užtikrinamas saugumas. Tai paskatino tvirčiau įsipareigoti **užtikrinti tarpusavio pasitikėjimą** ir nustatyti įtraukesnę saugumo politiką bei poreikį labiau įtraukti pagrindinių teisių klausimus į vidaus saugumo politikos sritis. Galiausiai kalbant apie saugumo išorės aspektą ES teko spręsti regioninių konfliktų ir didelių politinių pokyčių, kaip antai Arabų pavasario, konfliktų Užsachario Afrikoje ir Sirijoje sukeltas problemas. Tai turėjo poveikį ES vidaus saugumui.

Šie uždaviniai patvirtino, kad vidaus saugumo strategija yra reikalinga. Ši strategija buvo veiksmingai įgyvendinama tiek bendro pobūdžio iniciatyvomis, tiek iniciatyvomis, susijusiomis su kiekvienu iš penkių konkrečių tikslų.

Šiuo metu teisėkūros ir bendradarbiavimo mechanizmais suteikiama bendrų priemonių geriau apsaugoti Europos visuomenę ir ekonomiką nuo sunkių ir organizuotų nusikaltimų. Reaguojant į bendras grėsmes, tokias kaip prekyba žmonėmis, terorizmas, elektroniniai nusikaltimai ir korupcija, didesnis teisėsaugos ir teisminis bendradarbiavimas tapo be galo svarbus.

Siekiant spręsti vis sudėtingesnius saugumo uždavinius, itin stengtasi geriau taikyti daugiadalykį ir integruotą požiūrį, kuris yra vienas pagrindinių vidaus saugumo strategijos tikslų. Vykdytos iniciatyvos siekiant paskatinti įvairius suinteresuotuosius subjektus sutelkti jėgas ir sukurti bei sutvirtinti politikos ir veiksmų sąveiką.

2010 m. pradėjo veikti Lisabonos sutartimi sukurtas Operatyvinio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje nuolatinis komitetas (COSI). Jis pamažu tampa integruoto agentūrų operatyvinio požiūrio į ES vidaus saugumą traukos centru. COSI turėtų labiau koordinuoti valstybių narių, Komisijos ir ES agentūrų darbą. Užtikrinus tolesnį jo ir ES politinio ir saugumo komiteto (PSK) bendradarbiavimą, būtų geriau susieti vidaus saugumo išorės ir vidaus aspektai.

2.1. Pagrindiniai 2010–2014 m. laimėjimai siekiant konkrečių tikslų

2.1.1. 1 tikslas. Išardyti tarptautinius nusikaltėlių tinklus

Vidaus saugumo strategijoje nustatyti **trys pagrindiniai veiksmai**: 1) nustatyti ir išardyti nusikaltėlių tinklus, 2) apsaugoti ekonomiką nuo nusikaltėlių įsiskverbimo ir 3) konfiskuoti nusikaltėlių turtą.

Šiuo tikslu dėta daug pastangų siekiant toliau formuoti žvalgyba grindžiamą policijos veiklą ir siekti glaudesnio teisėsaugos institucijų bendradarbiavimo su kitomis institucijomis. Geriausias pavyzdys – ES kovos su sunkiais ir organizuotais nusikaltimais politikos ciklo⁷ sukūrimas ir įgyvendinimas. ES valstybės narės, remiamos ES institucijų ir agentūrų, ir daugiausia remdamosi Europolo sunkių ir organizuotų nusikaltimų grėsmių įvertinimas (SOCTA)⁸, apibrėžia prioritetus⁹, daugiamečiuose planuose nustato strateginius tikslus ir parengia metinius veiklos planus, kurie yra įgyvendinami.

Teisingumo ir vidaus reikalų (TVR) agentūros buvo sustiprintos, todėl Europolas¹⁰ ir Eurojustas¹¹ teikė didesnę operatyvinę pagalbą vykdant tyrimus, įskaitant **jungtines tyrimų grupes**¹², strategines ir operatyvines analizes ir pasiūlymus dėl naujos abiejų agentūrų teisinės bazės¹³. Toliau plėtoti ir (finansškai) remti tiksliniai tarpvalstybiniai teisėsaugos tinklai ir jungtinės tyrimų grupės. ES finansavimas, visų pirma finansinė programa „Nusikalstamumo prevencija ir kova su nusikalstamumu“, padėjo valstybėms narėms sustiprinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą.

Sukurtos išsamios politikos sistemos, susijusios skirtos kovai su įvairiais nusikalstamais reiškiniais, kuriomis vadovaujasi visi suinteresuotieji subjektai bendradarbiaudami tarpusavyje. 2013–2020 m. Vykdamas ES kovos su narkotikais strategiją¹⁴ **kova su prekyba narkotikais** pakreipta nauja linkme, be kita ko, atsižvelgiant į kintančias neteisėtų narkotikų rinkų tendencijas. Pasiūlymais dėl teisės aktų dėl naujų psichoaktyviųjų medžiagų sprendžiama sparčiai didėjančios naujų narkotikų grėsmės problema¹⁵. Be to, 2013 m. sausio

⁷ 2010 m. lapkričio 8–9 d. Tarybos išvados.

⁸ Parengė Europolas, remdamasis valstybių narių, ES TVR agentūrų ir pagrindinių trečiųjų šalių pateikta informacija.

⁹ 2013 m. birželio 6–7 d. Tarybos išvados. Apibendrinant, 2014–2017 m. ES prioritetai yra kovoti su: 1) neteisėta imigracija, 2) prekyba žmonėmis, 3) suklastotomis prekėmis, kurios neatitinka sveikatos, saugos ir maisto taisyklių, ir standartų neatitinkančiomis prekėmis, 4) sukčiavimu akcizų srityje ir karuseliniu sukčiavimu Bendrijos viduje (MTIC), 5) sintetinių narkotikų gamyba ir prekyba jais, 6) prekyba kokainu ir heroinu, 7) elektroniniais nusikaltimais (sukčiavimu internetu ir mokėjimo kortelėmis, vaikų seksualiniu išnaudojimu internete ir kibernetiniais išpuoliais), 8) šaunamųjų ginklų rizika piliečiams ir neteisėta šaunamųjų ginklų prekyba, 9) mobiliųjų organizuotų nusikalstamų grupuočių vykdomu organizuotu turtiniu nusikalstamumu.

¹⁰ Iki 2013 m. trečiojo ketvirčio pabaigos Europolas padėjo apsikeisti daugiau kaip 220 000 operatyvinių pranešimų ir inicijavo daugiau kaip 13 500 procedūrų (t. y. 15 proc. daugiau, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu 2012 m.). Europolas teikė paramą su EMPACT susijusioms valstybių narių operacijoms, SOCTA 2013 išleidimui ir prisidėjo prie EMPACT paramos skyriaus (ESU) teikiamos pagalbos.

¹¹ 2013 m. Eurojustas užbaigė 639 bylas ir nagrinėjo 937 bylas, iš kurių 257 susijusios su organizuotu nusikalstamumu.

¹² 2013 m. 34 jungtinės tyrimų grupės gavo Eurojusto (finansinę) paramą, Europolas kaip oficialus narys dalyvavo 35 jungtinių tyrimų grupių veikloje ir dar devynioms jungtinių tyrimų grupėms nuolat teikė operatyvinę pagalbą.

¹³ COM(2013) 173, COM(2013) 535.

¹⁴ 17547/12.

¹⁵ Tarybos sprendimas 2005/387/TVR.

mėn. paskelbta pirmoji Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro (ENNSC) ir Europolo narkotikų rinkų ataskaita buvo svarbus žingsnis siekiant nustatyti atsirandančias tendencijas ir skatinti agentūrų sąveiką¹⁶.

ES kovos su prekyba žmonėmis politika, pagrįsta visapusišku ir daugiadalykiu požiūriu (prevencija, apsauga, persekiojimu, partneryste) yra pristatyta 2011 m. direktyvoje dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos¹⁷. Šiuo metu įgyvendinama Prekybos žmonėmis panaikinimo ES strategija 2012–2016 m.¹⁸, kurią priėmė Komisija ir patvirtino Taryba¹⁹. 2013 m. sukurta ES pilietinės visuomenės kovos su prekyba žmonėmis platforma, kurią sudaro daugiau nei 100 organizacijų.

2011 m. gruodžio 13 d. įsigaliojo direktyva dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija²⁰, kuria suderinamos nusikalstamų veikų apibrėžtys ir nustatomos minimalios sankcijos. Ja taip pat siekiama kovoti su vaikų pornografija internete ir sekso turizmu.

Siekiant kovoti su nusikaltimų motyvu – pelnu, imtasi svarbių priemonių, pavyzdžiui, valstybėse narėse įsteigtos turto susigrąžinimo tarnybos, kurios bendradarbiauja tarpusavyje²¹, priimti 4-osios kovos su pinigų plovimu direktyvos²² ir reglamento dėl informacijos, teikiamos pervedant lėšas²³, pasiūlymai, taip pat susitarimas dėl naujos direktyvos dėl pajamų iš nusikaltimų išaldymo ir konfiskavimo²⁴. Taikant ES masto pranešimo apie korupciją ir **korupcijos** vertinimo mechanizmą, 2014 m. vasario mėn. paskelbta pirmoji ES kovos su korupcija ataskaita²⁵. Šioje ataskaitoje paaiškinamos kiekvienoje valstybėje narėje taikomos kovos su korupcija priemonės, nurodoma, kurios iš jų veiksmingos, taip pat – ką ir kaip galima patobulinti. Joje raginama nustatyti tvirtesnius sąžiningumo standartus ir pateikiama rekomendacijų patobulinti kontrolės priemones viešųjų pirkimų srityje.

Suvokiant grėsmę, kurią piliečių saugumui kelia neteisėtas **šaunamųjų ginklų** naudojimas, Komisijos komunikate²⁶ nustatyti įvairūs būdai, kaip ES gali padėti valstybėms narėms intensyviau mažinti šią grėsmę. ES ratifikavo JT šaunamųjų ginklų protokolą²⁷.

Reikia sumažinti suklastotų ir standartų neatitinkančių prekių riziką atsižvelgiant į padarinius teisėtai ekonomikai, vyriausybių biudžetams ir piliečių sveikatai. Dėl to priimta naujų priemonių, pavyzdžiui, 2013–2017 m. ES kovos su intelektinės nuosavybės teisių pažeidimais muitinės veiksmų planas²⁸, taip pat ES kovos su cigarečių kontrabanda veiksmai²⁹.

---

¹⁶ <http://www.emcdda.europa.eu/publications/joint-publications/drug-markets>

¹⁷ Direktyva 2011/36/ES.

¹⁸ COM(2012) 286.

¹⁹ 2012 m. spalio 25 d. Tarybos išvados.

²⁰ Direktyva 2011/93/ES.

²¹ Tarpvalstybinio turto atsekimo prašymų per Saugaus keitimosi informacija tinklo programą (SIENA) (kuria naudojasi 20 valstybių narių) padaugėjo nuo 475 2012 m. iki daugiau kaip 2 000 2013 m. Sutrumpėjo atsakymų į tokius prašymus laikas.

²² COM(2013) 45.

²³ COM(2013) 44.

²⁴ OL L 127, 2014 4 29, p. 39.

²⁵ COM(2014) 38.

²⁶ COM(2013) 716.

²⁷ OL L 89, 2014 3 25, p. 7.

²⁸ OL C 80, 2013 3 19, p. 1.

²⁹ COM(2013) 324, 2013 m. gruodžio 10 d. Tarybos išvados.

Direktyvoje dėl Europos tyrimo orderio baudžiamosiose bylose nustatytas bendras Europos Sąjungos mechanizmas, skirtas bet kokio pobūdžio įrodymams baudžiamosiose bylose gauti³⁰. Pavyzdžiui, teisminės institucijos gali paprašyti kitų valstybių narių teisminių institucijų apklausti liudytojus, atlikti kratą namuose arba stebėti banko sąskaitas. Šia priemone taip pat nustatomas automatinis tyrimo orderių tarpusavio pripažinimas ir apribojamos priežastys, dėl kurių kita valstybė narė gali atsisakyti vykdyti orderį.

Padaryta didelė pažanga **tarpvalstybinio keitimosi teisėsaugos informacija** srityje. Valstybės narės pamažu įgyvendino esamas iniciatyvas, kaip antai Priumo sprendimą³¹ ir Švedijos iniciatyvą³². Teisėsaugos institucijos gavo griežtai reguliuojamą prieigą prie tam tikrų informacinių sistemų, pavyzdžiui, duomenų bazės EURODAC, kurioje saugomi pirštų atspaudų duomenys³³. 2012 m. gruodžio mėn. Komisija pristatė Komunikatą dėl Europos keitimosi informacija modelio (EKIM)³⁴. Kad padėtų įgyvendinti EKIM, Komisija glaudžiai bendradarbiauja su valstybėmis narėmis ir Europolu.

Komisija pateikė Direktyvos dėl teisėsaugos tikslais valstybių narių vykdomo ES keleivio duomenų įrašo duomenų tvarkymo reguliavimo pasiūlymą³⁵. Svarbu, kad pasiūlyta direktyva būtų galiausiai priimta.

ES agentūros vykdė **intensyvesnius** teisėsaugos bendruomenės **mokymus**, kad sustiprintų asmeninius ir bendrus gebėjimus³⁶. Kaip naują mokymo metodą³⁷ Komisija pristatė Europos teisėsaugos pareigūnų mokymo sistemą (LETS). Ji pagrįsta keturiomis mokymosi kryptimis³⁸ ir skirta įvairių specializacijų visų rangų teisėsaugos pareigūnams (policininkams, sienos apsaugos pareigūnams, muitininkams), ji taip pat apima mainų programas.

2.1.2. 2 tikslas. Užkirsti kelią terorizmui ir išspręsti radikalizmo skatinimo ir verbavimo problemą

2010 m. nustatyti **trys pagrindiniai veiksmai**: 1) įgalioti bendruomenes užkirsti kelią radikalizmo skatinimui ir verbavimui, 2) neleisti teroristams gauti lėšų, medžiagų ir sekti jų sandorius ir 3) užtikrinti transporto saugumą

Komisija ėmėsi įvairių veiksmų bendradarbiavimo su bendruomenėmis, vietos valdžios institucijomis ir pilietine visuomene srityje. 2011 m. rugsėjo mėn. Komisija sukūrė **Informacijos apie radikalizaciją tinklą**³⁹, kuris suteikia galimybes vietos specialistams spręsti radikalėjimo ir verbavimo problemas. 2014 m. sausio mėn. Komisija priėmė komunikatą „Teroristinio radikalėjimo ir smurtinio ekstremizmo prevencija“⁴⁰. Pasiūlyti veiksmai apima prevencines ir atsparumo didinimo priemones, taip pat priemones, kuriomis

³⁰ OL L 130, 2014 5 1, p. 1.

³¹ 2008/615/TVR.

³² 2006/960/TVR.

³³ Reglamentas (ES) Nr. 603/2013.

³⁴ COM(2012) 735.

³⁵ COM(2011) 32.

³⁶ 2013 m. Europos policijos koledžo (CEPOL) rengtus įvairaus pobūdžio mokymus (daugiau nei 100 skirtingų mokymų) išklause daugiau nei 8 200 dalyvių³⁶.

³⁷ COM(2013) 172.

³⁸ 1 kryptis. Bazinės žinios apie ES veiklą teisėsaugos srityje. 2 kryptis. Veiksmingas dvišalis ir regioninis bendradarbiavimas. 3 kryptis. Europinė policijos veiklos dimensija. 4 kryptis. Civilinės misijos ir pajėgumų didinimas trečiojoje šalyje.

³⁹ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network/index_en.htm

⁴⁰ COM(2013) 941.

padedama radikalių pažiūrų asmenimis tapti pasyviems ir neradikaliems. Tuo pačiu metu Komisija paskelbė Informacijos apie radikalizaciją tinklo nustatytų geriausios praktikos pavyzdžių ir metodų rinkinį.

Komisija reagavo į aktualią **užsienio kovotojų**, vykstančių į konfliktų zonas (ypač Siriją) pagal įvairias priemones, problemą, pavyzdžiui, Informacijos apie radikalizaciją tinklas parengė geriausios praktikose šioje srityje gaires.

Komisija atidžiai stebėjo, kaip įgyvendinama 2010 m. priimta **ES ir JAV terorizmo finansavimo sekimo programa** (TFSP)⁴¹. TFSP, kuria vis dažniau naudojasi ir ES bei valstybės narės, pasitvirtino kaip vertinga priemonė, kuria naudojantis galima nustatyti ir susekti teroristus ir juos remiančius tinklus visame pasaulyje⁴².

Imtasi svarbių priemonių siekiant užtikrinti saugą ir saugumą – toliau įgyvendinant du veiksmų planus⁴³ ir Reglamentą dėl prekybos sprogstamųjų medžiagų pirmtakais ir jų naudojimo⁴⁴ buvo saugomos ir nustatomos pavojingos prekės, kaip antai **sprogmenys ir ChBRB medžiagos**. Nustatytas naujas požiūris į Europos programą dėl ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos (EPCIP)⁴⁵, daugiausia dėmesio skiriant prevencijai, pasirengimui, atsakai ir ypač sektorių tarpusavio priklausomumui.

Rizikos vertinimas aviacijos saugumo srityje buvo išplėstas ir pradėtas taikyti įvairioms su keleiviais susijusioms grėsmėms⁴⁶. Pagal bendrai valstybių narių ekspertų ir ES žvalgybos analizės centro (INTCEN) parengtą metodologiją nustatyta būsimo darbo šioje srityje orientacinė sistema. AIRPOL tinklas ir Komisija taip pat toliau rengė oro uostams skirtas pažeidžiamų taikinių apsaugos ES gaires.

Valstybėms narėms įveikti krizes, tokias kaip teroristiniai išpuoliai Norvegijoje, Burgase ar Tulūzoje, padėjo Europolas, Eurojustas, INTCEN ir teisėsaugos platformos, pavyzdžiui, ATLAS. ES tinklas ATLAS, kurį sudaro specialieji intervencijos padaliniai 28 ES valstybėse narėse, toliau plėtojo savo gebėjimus. 2013 m. balandžio mėn. jis sėkmingai vykdė bendras pratybas reaguojant į imituotą koordinuotą teroristinį išpuolį devyniose valstybėse narėse⁴⁷.

2.1.3. 3 tikslas. Padidinti piliečių ir įmonių saugumą elektroninėje erdvėje

Vidaus saugumo strategijoje nustatyti **trys pagrindiniai veiksmai**: 1) stiprinti teisėsaugos ir teismų gebėjimus, 2) bendradarbiauti su pramone siekiant suteikti teises piliečiams ir juos apsaugoti ir 3) gerinti gebėjimus kovoti su kibernetinėmis atakomis.

SOCTA pabrėžta, kad elektroniniai nusikaltimai, kuriais siekiama gauti pelno, sudaro sąlygas kitų rūšių nusikaltimams. Taip pat, iš specialiosios „Eurobarometro“ apklausos apie kibernetinį saugumą⁴⁸ matyti, kad Europos piliečiai suvokia grėsmę – 76 proc. ES gyventojų nurodė, kad rizika tapti elektroninio nusikaltimo auka per paskutinius dvylika mėnesių padidėjo. Imtasi kovos su šia grėsme priemonių.

⁴¹ OL L 195, 2010 10 27, p. 5.

⁴² COM(2013) 843.

⁴³ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/crisis-and-terrorism/securing-dangerous-material/index_en.htm

⁴⁴ Reglamentas (ES) Nr. 98/2013.

⁴⁵ SWD(2013) 318.

⁴⁶ Ši veikla vykdyta atsižvelgiant į 2012 m. Nikosijoje vykusios konferencijos „Aviacijos saugumas prieš terorizmo grėsmes“ išvadas, kurias patvirtino Taryba.

⁴⁷ IP/13/335.

⁴⁸ 2013 m. lapkričio mėn. specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 404.

ES priėmė Direktyvą dėl **atakų prieš informacines sistemas**⁴⁹, kuria suderinamos valstybių narių baudžiamosios teisės nuostatos dėl šių pažeidimų, t. y. dėl neteisėtos prieigos prie informacinių sistemų, neteisėto įsikišimo į sistemą ir duomenis ir neteisėto duomenų perėmimo. Taip pat šia direktyva palengvinamas teisėsaugos institucijų bendradarbiavimas.

2013 m. vasario mėn. priimtoje ES **kibernetinio saugumo strategijoje**⁵⁰ nustatytas siekis užtikrinti, kad ES taptų saugiausia internetine aplinka pasaulyje. Jai pritarė Taryba⁵¹ ir Europos Parlamentas⁵². Strategijoje, be kita ko, pabrėžtas viešojo ir privačiojo sektorių bendradarbiavimas didinant prevenciją ir atsparumą. Komisija parengė pirmąją pažangos ataskaitą ir toliau siekia baigti vykdyti strategijoje numatytus veiksmus. Komisija taip pat pasiūlė direktyvą dėl tinklų ir informacinių sistemų saugumo⁵³, kuria siekiama sustiprinti nacionalinį atsparumą ir padidinti bendradarbiavimą kibernetinių incidentų srityje.

2013 m. pradžioje Europole pradėjo veikti **Europos kovos su elektroniniu nusikalstamumu centras** (EC3). EC3 tampa centru su elektroniniais nusikaltimais susijusiems klausimams spręsti, jis bendradarbiauja su valstybėmis narėmis, Eurojustu ir trečiosiomis šalimis vykdamas įvairius sėkmingus tyrimus⁵⁴. Jis taip pat dirba su privačiuoju sektoriumi patariamose grupėse dėl interneto saugumo ir finansinių paslaugų. Komisija toliau rėmė Budapešto konvenciją dėl elektroninių nusikaltimų kaip tarptautinio bendradarbiavimo kovojant su elektroniniais nusikaltimais pagrindą ir kaip modelį nacionaliniams įstatymams.

Komisija ir JAV bendradarbiavo, kad 2012 m. sukurtų **Pasaulinę kovos su seksualine prievarta prieš vaikus internete sąjungą**⁵⁵, kuri šiuo metu vienija 53 šalis, pasiryžusias gerinti aukų nustatymą, veiksmingiau patraukti baudžiamojon atsakomybėn nusikaltimo vykdytojus, didinti informuotumą ir sumažinti internete platinamų vaikų seksualinės prievartos vaizdų skaičių.

Tebereikia daug nuveikti atsižvelgiant į sparčiai didėjančią elektroninių nusikaltimų mastą. Tačiau šiomis priemonėmis jau padedama užtikrinti saugesnę internetinę aplinką piliečiams ir įmonėms.

2.1.4. 4 tikslas. Valdant sienas stiprinti saugumą

Vidaus saugumo strategijoje nustatyti **keturi pagrindiniai veiksmai**: 1) išnaudoti visas EUROSUR galimybes, 2) didinti FRONTEx vaidmenį prie išorės sienų, 3) bendras prekių judėjimo per išorės sienas rizikos valdymas ir 4) gerinti agentūrų bendradarbiavimą nacionaliniu lygmeniu.

ES vykdė šiuos pagrindinius veiksmus, siekdama užtikrinti pagrindines teises ir laisves, kaip antai laisvą asmenų judėjimą Šengeno erdvėje ir laisvą prekių ir paslaugų judėjimą vidaus

⁴⁹ Direktyva 2013/40/ES.

⁵⁰ JOIN(2013) 1.

⁵¹ 2013 m. birželio 25 d. Tarybos išvados.

⁵² P7_TA (2013) 0376. Įgyvendinimo pažangos lentelė, pristatyta aukšto lygio konferencijoje praėjus vieniems metams po strategijos priėmimo, pateikta adresu <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/eucybersecurity-strategy-high-level-conference-0>.

⁵³ COM(2013) 48.

⁵⁴ https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/publications/ec3_first_year_report.pdf.

⁵⁵ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/organized-crime-and-human-trafficking/global-alliance-against-child-abuse/index_en.htm, http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/organized-crime-and-human-trafficking/global-alliance-against-child-abuse/docs/global_alliance_report_201312_en.pdf.

rinkoje kartu užtikrinant ES vidaus saugumą. Šių tikslų siekta pasinaudojant su asmenimis ir prekėmis susijusios sienų valdymo politikos sąveika, taip pat sprendžiant migracijos valdymo klausimus ir kovojant su nusikalstamumu įgyvendinant integruoto sienos valdymo strategiją. Taikant sienos apsaugos, muitinių, policijos ir kitų institucijų pareigūnų žinių apie padėtį sausumoje, jūroje ir ore gerinimo priemones lengviau nustatyti proporcingas ir veiksmingas priemones prie ES sienų ir jų imtis. Svarbi priemonė – 2013 m. pabaigoje įsigaliojusi **EUROSUR**⁵⁶ – daugiafunkcė sistema, kurios paskirtis – nustatyti tarpvalstybinius nusikaltimus, užkirsti jiems kelią ir padėti išsaugoti migrantų gyvybes prie Šengeno erdvės išorės sienų.

Dar viena priemonė – įsigalioję **nauji Šengeno erdvės valdymo teisės aktai**⁵⁷. Jais siekiama pagerinti vertinimą ir stebėseną, suteikti reikiamą paramą valstybėms narėms ir pašalinti galimus trūkumus, kad būtų užtikrintas tarpusavio pasitikėjimas Šengeno erdvėje.

Įvairios FRONTEX analizės ir nauja **antrosios kartos Šengeno informacinė sistema (SIS II)**⁵⁸ taip pat padeda gilinti žinias. SIS II įdiegtos pažangesnės funkcijos, kurios padeda analizuoti informaciją.

Laisvą asmenų judėjimą sustiprino **Vizų informacinė sistema (VIS)**⁵⁹ ir pažangiai valdomų sienų dokumentų rinkinys⁶⁰, kurį sudaro teisės aktų dėl Atvykimo ir išvykimo sistemos ir Registruotų keliautojų programos pasiūlymai, dėl kurių šiuo metu vyksta diskusijos.

Dėl greito prekių importo ir eksporto ir dėl vidaus rinkos apsaugos šiuo metu rengiama tiekimo grandinės saugumo ir rizikos valdymo iniciatyva⁶¹.

Kad FRONTEX galėtų praktiškai padėti ES valstybėms narėms, jos pajėgumai buvo sustiprinti priėmus persvarstytą atnaujintą teisinį pagrindą⁶². FRONTEX teikė didesnę operatyvinę pagalbą didelį migracijos spaudimą patyrusioms valstybėms narėms, pavyzdžiui, prie Graikijos ir Turkijos sienos ir Egėjo jūroje. Viduržemio jūros regiono specialios paskirties darbo grupė⁶³ visapusiškai padeda apsaugoti migrantus nuo žūties ir dar labiau sumažinti didžiausią migracijos spaudimą patiriančių, prie Viduržemio jūros esančių ES valstybių narių našta.

2.1.5. 5 tikslas. Didinti Europos gebėjimą įveikti krizes ir nelaimės

Vidaus saugumo strategijoje nustatyti **keturi pagrindiniai veiksmai**: 1) visapusiškai pasinaudoti solidarumo sąlyga, 2) parengti visų rūšių pavojų apimančią požiūrį į grėsmes ir rizikos vertinimą, 3) sujungti įvairius dalijimosi informacija apie padėtį centrus ir 4) nelaimių problemą spręsti kuriant Europos reagavimo į nelaimės pajėgumus.

Siekiant užtikrinti veiksmingą ir efektyvų atsaką į krizes, reikėjo atsakyti į esminius klausimus (kas, už ką, kada, kur ir kaip atsakingas) ir užtikrinti tarpsektorinį požiūrį.

⁵⁶ Reglamentas (ES) Nr. 1052/2013, kuriuo sukuriama Europos sienų stebėjimo sistema (Eurosir).

⁵⁷ Reglamentas (ES) Nr. 1053/2013; Reglamentas (ES) Nr. 1051/2013.

⁵⁸ Reglamentas (EB) Nr. 1987/2006.

⁵⁹ Reglamentas (EB) Nr. 767/2008.

⁶⁰ COM(2013) 95, COM(2013) 97.

⁶¹ COM(2012) 793, 8761/3/13.

⁶² Reglamentas (ES) Nr. 1168/2011.

⁶³ 17409/13.

Todėl Komisija ir EIVT pateikė bendrą pasiūlymą⁶⁴ dėl Tarybos sprendimo dėl Lisabonos sutartyje (ESVT 222 straipsnis) įtvirtintos **solidarumo sąlygos** įgyvendinimo; šiuo metu pasiūlymas svarstomas su valstybėmis narėmis. Solidarumo sąlyga bus bendrasis pagrindas, kuriuos būtų remiamasi „jei kuri nors valstybė patirtų teroro aktą, gaivalinę nelaimę ar žmogaus sukeltą katastrofą“.

2013 m. gruodžio 17 d. Taryba priėmė naują **ES civilinės saugos mechanizmą**⁶⁵, kuris padeda didinti Europos reagavimo į nelaimes pajėgumus. Šis mechanizmas pagrįstas iš anksto numatytais valstybių narių ištekliais ir geresniu planavimu, jį įgyvendinti padės nuo 2013 m. gegužės mėn. veikiantis Europos reagavimo į nelaimes centras.

Vadovaujantis 2010 m. Komisijos gairėmis⁶⁶ rengiami nacionaliniai rizikos vertinimai. 2014 m. balandžio mėn. Komisija paskelbė pirmą gaivalinių ir žmogaus sukeltų nelaimių ES apžvalgą, kurioje pateikiama informacija apie 12 didžiausių gaivalinių ir žmogaus sukeltų grėsmių, nurodytų maždaug 17-oje nacionalinių rizikos vertinimų, kuriuos parengė valstybės narės. Turinį papildo informacija apie susijusias ES politikos sritis ir susijusios ES finansuotos mokslinių tyrimų veiklos rezultatai⁶⁷.

Sprendimas dėl didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai⁶⁸ padės sustiprinti ES rizikos valdymo gebėjimus visuomenės sveikatos srityje.

Siekiant paremti valstybes nares, sustiprintas ES lygmens įvairių sektorių centrų ir konkrečių sektorių Komisijos centrų bei atitinkamų agentūrų bendradarbiavimas. Šį bendradarbiavimą sustiprino nauja keitimosi įslaptinta informacija sistema⁶⁹.

Taikant 2013 m. birželio 13 d. Tarybos priimtą integruoto politinio atsako į krizes mechanizmą⁷⁰ dabar galima lanksčiau ir skirtingu mastu ES politiniu lygmeniu reaguoti į dideles krizes.

2.1.6. Pagarba pagrindinėms teisėms įgyvendinant vidaus saugumo strategiją

Vidaus saugumo strategijos pagrindas – pagarba ES piliečių ir ES gyvenančių ar joje būnančių asmenų teisėms ir laisvėms ir jų apsauga. Šių principų laikomasi atsižvelgiant į Lisabonos sutartį ir reikalavimą užtikrinti veiksmingą ES pagrindinių teisių chartijos⁷¹ įgyvendinimą. Todėl Komisija priėmė Veiksmingo Pagrindinių teisių chartijos įgyvendinimo Europos Sąjungoje strategiją⁷² ir vėliau stebėjo jos įgyvendinimą, be kita ko, rengė metines ataskaitas⁷³.

Komisija parengė **Praktines** atsižvelgimo į pagrindines teises savo poveikio vertinimuose **gaires**⁷⁴. Taip pat naujame e. teisingumo portale⁷⁵ suteikė galimybę susipažinti su informacija

---

⁶⁴ JOIN(2012) 39.

⁶⁵ OL L 347, 2013 12 20, p. 924.

⁶⁶ SEC(2010) 1626.

⁶⁷ SWD(2014) 134 *final*.

⁶⁸ Sprendimas 1082/2013/ES.

⁶⁹ Tarybos sprendimas 2013/488/ES.

⁷⁰ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/intm/137614.pdf.

⁷¹ ES vidaus saugumo strategijai aktualiausi šie ES pagrindinių teisių chartijos straipsniai: 1–26, 37, 38, 45, 46 ir 47–54 straipsniai.

⁷² COM(2010) 573.

⁷³ http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/charter/application/index_en.htm.

⁷⁴ SEC(2011) 567.

⁷⁵ <https://e-justice.europa.eu/home.do?action=home&plang=en&suffix=7>.

apie teisių gynimo priemones visose ES valstybėse narėse. Komisija kartu su Europos Taryba ėmėsi svarbių žingsnių, kad ES prisijungtų prie Europos žmogaus teisių konvencijos (EŽTK)⁷⁶. Atsižvelgdama į poreikį apsaugoti asmens duomenis (Chartijos 8 straipsnis) Komisija 2012 m. pasiūlė ES duomenų apsaugos dokumentų rinkinį⁷⁷. Šie teisės aktai šiuo metu svarstomi ir turės poveikį ES vidaus saugumo užtikrinimo būdams.

Šiuos institucinius pokyčius papildė kiti praktiniai veiksmai, kuriais siekta labiau įtraukti pagrindinių teisių klausimus į ES saugumo sritį. Pavyzdžiui, ES pagrindinių teisių agentūra pateikė nemažai nuomonių⁷⁸ ir ataskaitų⁷⁹ dėl įvairių klausimų, kaip antai duomenų apsaugos, radikalių, neapykantos nusikaltimų ar ekstremizmo ir pan., kurie daro poveikį vidaus saugumo sritims, taip pat ji sukūrė praktinių priemonių valstybės tarnautojams⁸⁰. 2013 m. gruodžio mėn. ES pagrindinių teisių agentūra paskelbė pagrindinėmis teisėmis grįstą policijos pareigūnų mokymo vadovą⁸¹, kuris papildė 2010 m. paskelbtą diskriminacinio etninio skirstymo vadovą⁸².

Taikant 2013 m. priimtą Šengeno vertinimo mechanizmą⁸³ bus stebima⁸⁴, kaip valstybių narių teisėsaugos institucijos, taikydamos Šengeno *acquis*, laikosi pagrindinių teisių.

ES nusikaltimų aukų apsaugos priemonėmis siekiama dar labiau apsaugoti kiekvieno piliečio teises. Tokių priemonių pavyzdžiai: priimta Direktyva, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai⁸⁵, Reglamentas dėl apsaugos priemonių tarpusavio pripažinimo civilinėse bylose⁸⁶ ir Direktyva dėl Europos apsaugos orderio⁸⁷.

Galiausiai padaryta nemaža pažanga kuriant Europos teisingumo erdvę, pagrįstą tarpusavio pripažinimu ir pasitikėjimu. ES jau priėmė tris direktyvas dėl įtariamųjų ir kaltinamųjų procesinių teisių. Jos skirtos teisei į vertimo žodžiu ir raštu paslaugas baudžiamajame procese⁸⁸, teisei į informaciją baudžiamajame procese ir informaciją apie kaltinimus⁸⁹ ir teisei turėti advokatą vykstant baudžiamajam procesui, teisei reikalauti, kad po laisvės atėmimo būtų informuota trečioji šalis, ir teisei susisiekti su trečiaisiais asmenimis ir konsulinėmis įstaigomis laisvės atėmimo metu⁹⁰.

⁷⁶ 2013 m. balandžio 5 d. Europos Tarybos valstybės narės ir ES baigė rengti susitarimo dėl ES prisijungimo prie EŽTK projektą. 2014 m. pavasarį ES Teisingumo Teismas turėtų pateikti savo nuomonę dėl teksto.

⁷⁷ COM(2012) 9, COM(2012) 10, COM(2012) 11.

⁷⁸ Žr. <http://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/opinions>.

⁷⁹ Žr. <http://fra.europa.eu/en/publications-and-resources>.

⁸⁰ Žr. ES pagrindinių teisių agentūros leidinį (2013 m.) *Joining up fundamental rights. Toolkit for local, regional and national public officials*.

⁸¹ <http://fra.europa.eu/en/publication/2013/fundamental-rights-based-police-training-manual-police-trainers>.

⁸² ES pagrindinių teisių agentūra (2010 m.), *Towards More Effective Policing, Understanding and preventing discriminatory ethnic profiling: a guide*.

⁸³ Žr. 57 išnašą.

⁸⁴ 10597/13.

⁸⁵ Direktyva 2012/29/ES, OL L 315, 2012 11 14, p. 57.

⁸⁶ (ES) Nr. 606/2013.

⁸⁷ 2011/99/ES.

⁸⁸ Direktyva 2010/64/ES.

⁸⁹ Direktyva 2012/13/ES.

⁹⁰ Direktyva 2013/48/ES.

3. Ateities uždaviniai

ES ir jos valstybėms narėms ateinančiais metais teks spręsti nemažai uždavinių. Europa pamažu atsigauna po ekonominės ir socialinės krizės, palikusios pėdsakus ir padariusios mūsų visuomenę pažeidžiamesnę ir labiau linkusią į rasizmą ir ksenofobiją. Tai yra globalizuoto ir tarpusavyje susijusio pasaulio dalis, kur asmenų judumas ir prekių gabenimas turėtų toliau didėti. ES teks spręsti uždavinius, susijusius su demografiniais pokyčiais, tolesne urbanizacija, vis labiau įvairėjančia visuomene ir darbo jėgos trūkumu. Europai taip pat gali tekti šalinti politinio nestabilumo įvairiose pasaulio dalyse, o ypač kaimyninėse šalyse, sukeltus padarinius. Į tokius įvykius, kaip Arabų pavasaris, dabartinė krizė Sirijoje ir padėtis Ukrainoje, reikia tinkamai reaguoti. Šie uždaviniai pareikalaus daug dėmesio.

Įgyvendinus šio komunikato 2 skyriuje nurodytas teisėkūros ir veiklos priemones ES ir jos valstybės narės gali naudotis **sustiprintomis priemonėmis**, kuriomis geriau apsaugoma Europos visuomenė ir ekonomika. Sukurti mechanizmai įvairioms agentūroms bendrai imtis operatyvinių veiksmų kilus grėsmėms saugumui, nustatytas nuoseklesnis ir suderintas skirtingų operatyvinių tarnybų (policijos, prokuratūros, sienos apsaugos pareigūnų, muitinių, taip pat, kai tinkama, žvalgybos tarnybų ir kariuomenės) darbo metodas, taikytinas šalinant tarpvalstybines grėsmes saugumui, sustiprinti su ES agentūrų parama valstybių narių institucijų vykdomi tarpvalstybiniai operatyviniai veiksmai, kurie davė rezultatų.

Komisijos komunikate „Kuriame atvirą ir saugią Europą“ nustatytos vidaus saugumo sritys, kuriose ES ir valstybės narės turėtų imtis **daugiau veiksmų**, kad veiksmingai įgyvendintų vidaus saugumo strategiją. Šiame skyriuje aptariami uždaviniai, kuriuos reikės spręsti artimiausiais metais.

Ateityje pirmenybė bus teikiama teisės aktų **įgyvendinimui**, laimėjimų **konsolidavimui** ir **tvirtesniai praktiniam bendradarbiavimui**.

Stebėdama ir **vertindama** teisės aktų ir politikos sričių veiksmingumą ES galės pritaikyti savo veiksmus. Prevencijos, nustatymo ir tyrimų srityje valstybių narių teisėsaugos institucijos ir teisminės institucijos turi daugiau ir veiksmingiau **keisti informacija** su atitinkamomis ES agentūromis, taip pat ES agentūros turi tarpusavyje keisti šia informacija, visapusiškai naudodamosi esamomis ES priemonėmis.

ES vidaus saugumo srityje naudojantis galimybėmis bei sprendžiant uždavinius ateityje reikėtų toliau laikytis **į piliečius orientuoto požiūrio**. Komisija, Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai, Europos Parlamentas, valstybės narės, ES agentūros, tikslinės saugumo ekspertų platformos ir daug kitų subjektų turės tvirčiau bendradarbiauti, kad galėtų veiksmingai reaguoti į kintančią aplinką.

Kaip aprašyta 4 skyriuje, Komisija mano, kad ES turėtų parengti atnaujintą vidaus saugumo strategiją ir peržiūrėti pagal visus dabartinius tikslus numatytus veiksmus 2015–2020 m. laikotarpiui.

3.1. Teminiai uždaviniai

3.1.1. Sunkūs ir organizuoti nusikaltimai

Apskritai organizuoti ir sunkūs tarpvalstybiniai nusikaltimai tebekelia didelę grėsmę ES vidaus saugumui ir daro didelę žalą aukoms bei visai visuomenei. 2013 m. Europolo duomenimis, ES veikė 3 600 organizuotų nusikalstamų grupuočių. Europos saugumui grėsmę

tebekelia pavojus, kad organizuotos nusikalstamos grupuotės prisiskverbs į teisėtą ekonomiką. Dėl ekonomikos krizės ir vėlesnių vartotojų paklausos pokyčių taip pat pakito nusikalstamos rinkos. Dėl tarptautinės prekybos maršrutų ir laisvo judėjimo ES pasikeitė neteisėtos prekybos (pvz., prekybos heroinu, žmonėmis) maršrutai. Neteisėtų narkotikų rinkoje tebeveikia daugiausia organizuotų nusikalstamų grupuočių (maždaug trečdalis). Labai padaugėjo ekonominių nusikaltimų, ypač sukčiavimo atvejų; sukčiavimą ypač palengvina pažangesnės ryšių ir technologinės priemonės, kurias galima panaudoti internetu prieš asmenis ir įmones. Plinta įvairios grėsmės, kaip antai sintetiniai narkotikai ir elektroniniai nusikaltimai, nepaisant nacionalinio, ES ir tarptautinio lygmens pastangų su jomis kovoti. Kitos grėsmės, pavyzdžiui, prekyba žmonėmis ir kokainu, taip sparčiai neplinta, tačiau greičiausiai ir toliau bus didelė problema ES artimiausiais metais.

2013 m. SOCTA Europolas nustatė dvi besiformuojančias grėsmes, dėl kurių reikės imtis veiksmų artimiausiais metais. Šios grėsmės – **nusikaltimai aplinkai ir sukčiavimas energetikos srityje**⁹¹.

Komisija kartu su visais svarbiais veikėjais, be kita ko, toliau vykdys šiuos veiksmus:

- įgyvendins 2014–2017 m. ES kovos su sunkiais ir organizuotais nusikaltimais politikos ciklą;
- vertins, kaip organizuoto nusikalstamumo atstovai investuoja į ekonomiką, ir nustatys, kiek teisėta ekonomika yra pažeidžiama tokiems nusikaltimams kaip korupcija ir pinigų plovimas;
- imsis tolesnių veiksmų dėl pirmosios ES kovos su korupcija ataskaitos, įskaitant šalims skirtus skyrius ir teminį viešiesiems pirkimams skirtą skyrių, ir pasirengs antrajai ataskaitai, kuri bus paskelbta 2016 m.;
- skatins greitai priimti teisės aktus, kaip antai 4-ąją kovos su pinigų plovimu direktyvą, kuria siekiama spręsti finansinių ir ekonominių nusikaltimų problemą ir, be kita ko, užkirsti kelią piktnaudžiavimui finansine sistema nuslepiant pajamų iš nusikaltimų kilmę arba nukreipiant pinigų terorizmo tikslais;
- apsvarstys galimybę pateikti direktyvos dėl baudžiamosios atsakomybės už pinigų plovimą pasiūlymą ir remiantis SESV 83 straipsnio 1 dalimi tam tikru mastu suderinti apibrėžtis ir sankcijas;
- įgyvendins 2013–2020 m. ES kovos su narkotikais strategiją ir skatins greitai įgyvendinti teisės aktus dėl naujų psichoaktyviųjų medžiagų;
- įgyvendins 2012–2016 m. ES kovos su prekyba žmonėmis strategiją. Siekiant šio tikslo reikėtų pratęsti ES kovos su prekyba žmonėmis koordinatoriaus įgaliojimus;

⁹¹ 2013 m. buvo paskelbtas konkretus grėsmių vertinimas „Nusikaltimai aplinkai ES“, kuriame dėmesys sutelktas į du labiausiai paplitusius nusikaltimus, kuriais užsiima organizuotos nusikaltėlių grupuotės – neteisėtą prekybą atliekomis ir prekybą nykstančiomis rūšimis. ES laikoma pagrindine prekybos nykstančiomis rūšimis tikslo ir tranzito šalimi, o atliekomis neteisėtai prekiaujama ES viduje ir į šalis už ES ribų. Šių nusikaltimų srityje veikia specializuotos organizuotos nusikalstamos grupuotės. Reikės nustatyti tolesnius veiksmus remiantis a) įvairiomis priemonėmis; b) suderintais įvairių įstaigų ir agentūrų (Europolo, Eurojusto, Interpolo ir UNODC) esamais vykdymo užtikrinimo veiksmais nusikaltimų aplinkai srityje; c) neseniai paskelbtu Komisijos komunikatu dėl neteisėtos prekybos laukiniais augalais ir gyvūnais, įskaitant konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais, ir d) „EnviCrimeNet“ pastangomis plėtoti strategiją ir operatyvinius veiksmus.

SOCTA pabrėžtas karuselinis sukčiavimas Bendrijos viduje (MTIC), išnaudojant elektros energijos ir dujų rinkas (sukčiavimas energetikos srityje), panašus į pastaraisiais metais atskleistą sukčiavimo prekybos anglies dioksido kreditais srityje schemą. Organizuotos nusikalstamos grupuotės jau veikia alternatyviosios energijos (vėjo ir saulės) srityje ir atliekų tvarkymo įmonėse, kurias naudoja iš nusikaltimų gautoms pajamoms išplauti.

- stebės, kaip perkeliama ir įgyvendinama Direktyva dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos;
- stebės, kaip perkeliama ir įgyvendinama Direktyva dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus ir jų seksualiniu išnaudojimu;
- išnagrinės poreikį nustatyti išsamią ES vaikų apsaugos nuo seksualinių nusikaltimų strategiją;
- imsis tolesnių veiksmų atsižvelgiant į komunikatą dėl kovos su nusikaltimais, susijusiais su šaunamaisiais ginklais, užtikrinant galimybes teisėtai prekiauti šaunamaisiais ginklais ir juos turėti. Dėl to gali prireikti peržiūrėti esamus ES teisės aktus dėl prekybos šaunamaisiais ginklais ir jų perdavimo ES;
- remis tvirtesnę bendradarbiavimą peržiūrint ir vykdant eksporto kontrolės politiką siekiant sustiprinti teisėsaugos institucijų, muitinių ir eksporto kontrolės institucijų gebėjimus nustatyti tarpvalstybinės prekybos strateginėmis ir labai rizikingomis prekėmis atvejus ir užkirsti jiems kelią. Šiuo tikslu Komisija skatins keistis informacija ir gerąja patirtimi ir padės kurti ES masto gebėjimų stiprinimo programą ir mokymus pirmiau minėtiems subjektams;
- toliau vertins nusikaltimų aplinkai ir sukčiavimo energetikos srityje mastą ir apsvarstys kovos su šiais nusikaltimais priemones.

3.1.2. Elektroniniai nusikaltimai

Per paskutinius metus sumažėjo kliūčių elektroniniams nusikaltimams ir atsirado lengvesnės sąlygos bet kam tapti kibernetiniu nusikaltėliu. Nereikia turėti techninių įgūdžių, nes už prieinamą kainą internete galima įsigyti reikalingų naudoti patogių priemonių. Skaitmeninės valiutos ir internetinės platformos palengvina įvairių rūšių sunkius ir organizuotus nusikaltimus. Nepaisant svarbių priemonių, kurių imtasi siekiant sustiprinti gebėjimus kovoti su elektroniniais nusikaltimais ir padidinti kibernetinį saugumą, tikėtina, kad ateinančiais metais kibernetinių išpuolių daugės. Todėl turi būti sustiprinti operatyviniai kovos su elektroniniais nusikaltimais gebėjimai. Aukos nepakankamai praneša apie elektroninius nusikaltimus, sudėtinga atsekti kibernetinių nusikaltėlių duomenis, yra abejonių dėl tarpusavio teisinės pagalbos elektroninių nusikaltimų srityje ir dėl jurisdikcijos kibernetinėje erdvėje – visas šias problemas reikia išspręsti.

Komisija kartu su visais svarbiais veikėjais, be kita ko, toliau vykdys šiuos veiksmus:

- įgyvendins ES kibernetinio saugumo strategiją;
- toliau remis Europolui priklausantį Europos kovos su elektroniniu nusikalstamumu centrą (EC3);
- toliau padės valstybėms narėms didinti jų kovos su elektroniniais nusikaltimais gebėjimus (vystyti nacionalinius kovos su elektroniniu nusikalstamumu centrus);
- skatins priimti siūlomą direktyvą, kuria nustatomos priemonės, kad būtų užtikrintas aukšto lygio bendras tinklų ir informacijos saugumas visoje ES, ir sieks Europos tinklų ir informacijos apsaugos agentūrai suteikti naujus įgaliojimus;
- skatins priimti ir taikyti Budapešto konvenciją dėl elektroninių nusikaltimų;
- remis Pasaulinę kovos su seksualine prievarta prieš vaikus internete sąjungą, plėtos jos veiklą ir skatins prie jos prisijungti daugiau šalių;
- kartu su EC3 toliau vystys bendradarbiavimą su partneriais už ES ribų ir su privačiuoju sektoriumi, kad sustiprintų atsaką.

3.1.3. Terorizmas, radikalėjimas ir krizių valdymas

Per pastaruosius metus įvykdyti keli teroristiniai išpuoliai, daugiausia pavienių asmenų ar mažų grupių, tačiau jų padariniai buvo skaudūs. 2012 m. Europos Sąjungoje buvo daugiau nei 200 įvykdytų ar nepavykusių teroristinių išpuolių⁹². 2013 m. išpuoliai Bostono maratone ir Nairobio prekybos centre parodė, kad radikalūs asmenys ir organizuotos teroristų grupuotės ieško ne tik įprastų taikinių, bet vis labiau nusitaiko į pažeidžiamus taikinius. Taip pat nerimą kelia tendencija, kai jauni asmenys vyksta į tokias šalis kaip Sirija, kad taptų užsienio kovotojais. Grįžę dalis jų gali kelti didelę grėsmę ES saugumui. Terorizmo grėsmė ir smurtinis ekstremizmas ateinančiais metais bus sunkus uždavinys ES.

Komisija kartu su visais svarbiais veikėjais, be kita ko, toliau vykdys šiuos veiksmus:

- suderins prevencinę veiklą pagal komunikatą „Teroristinio radikalėjimo ir smurtinio ekstremizmo prevencija“;
- toliau remis Informacijos apie radikalizaciją tinklo veiklą ir sukurs Europos žinių centrą, kad palengvintų keitimąsi praktikos pavyzdžiais ir profesine patirtimi, vadovautų moksliniams tyrimams ir padėtų suinteresuotiesiems subjektams vykdyti teroristinio radikalėjimo ir smurtinio ekstremizmo prevenciją;
- skatins geresnį sąveikių pajėgų mokymą ir parengimą, kad jos galėtų reaguoti į teroristinius išpuolius, be kita ko, prireikus aprūpinant reikalinga įranga;
- įgyvendins naują ES ChBRB-S rizikos nustatymo ir mažinimo koncepciją;
- toliau stiprins rizikos vertinimo gebėjimus aviacijos saugumo srityje ir atitinkamai kitose prioritetinėse srityje, pavyzdžiui, muitinių;
- taikys naują požiūrį į Europos programą dėl ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos (EPCIP) ir keturių bandomųjų atvejų;
- skatins didinti pasirėngimo krizėms gebėjimus sukuriant modulinę krizių valdymo pratybų programą.

3.1.4. Sienų saugumo stiprinimas

Šengeno erdvė, kurioje asmenys gali netikrinami keliauti, yra pagrindinė Europos kūrimo proceso dalis. Laisvo judėjimo nauda Europos ekonomikai didžiulė. Tikimasi, kad į ES atvykstančių, pirmiausia oro keliais, asmenų skaičius dar labiau didės. Toliau didės prekių importas ir eksportas. Reikėtų išvengti piktnaudžiavimo atvejų ir veiksmingai spręsti situacijas, kai valstybė narė nesilaiko savo įsipareigojimų kontroliuoti jai priklausančią išorės sienų dalį, kartu užtikrinant, kad veiktų tinkami solidarumo mechanizmai, siekiant padėti valstybėms narėms, patiriančioms didesnę spaudimą dėl jų geografinės padėties ir keliautojų srautų bei migracijos kelių tendencijų.

Komisija kartu su visais svarbiais veikėjais, be kita ko, toliau vykdys šiuos veiksmus:

- skatins priimti pasiūlytą ES pažangiai valdomų sienų dokumentų rinkinį, kurį sudaro Europos atvykimo ir išvykimo sistema ir Registruotų keliautojų programa;
- toliau kartu su „eu-LISA“ padės užtikrinti veiksmingą SIS II veikimą;
- išnagrinės galimybes sukurti Europos sienos apsaugos pareigūnų sistemą;

⁹² 2013 m. terorizmo padėties ir tendencijų (TESAT) ataskaitoje Europolas nurodė, kad 2012 m. dėl teroristinių išpuolių ES žuvo 17 asmenų, valstybėse narėse įvykdyta 219 teroristinių išpuolių, dėl su terorizmu susijusių nusikaltimų ES sulaikyti 537 asmenys, baigtos nagrinėti bylos dėl kaltinimų terorizmu, susijusios su 400 asmenų.

- parengs tiekimo grandinės saugumo ir rizikos valdymo strategiją ir veiksmų planą ir padės juos įgyvendinti.

3.2. Kompleksiniai tikslai

3.2.1. ES vidaus ir išorės saugumo ryšio stiprinimas

Kadangi ES saugumas priklauso nuo išorės veiksnių, 2010–2014 m. vidaus saugumo strategijoje pabrėžta, kad svarbu užtikrinti ES saugumo politikos vidaus ir išorės aspektų darną ir papildomumą. Šiuo tikslu imtasi svarbių priemonių, dėl kurių reikia imtis tolesnių veiksmų. Tokių priemonių pavyzdžiai: ES kibernetinio saugumo strategija, strategija saugumo ir vystymosi Sahelio regione srityje⁹³, ES atsako į teroristinio radikalėjimo ir smurtinio ekstremizmo prevenciją stiprinimo koncepcija, taip pat Europos Sąjungos jūrų saugumo strategijos⁹⁴ kūrimas. ES taip pat siekia, kad pasaulio mastu suartėtų nuomonės dėl poreikio stiprinti tarptautinį masinio naikinimo ginklų neplatavimo režimą.

Konfliktų Malyje, Libijoje ir Sirijoje padariniai turi poveikį ES saugumui, pavyzdžiui, didėja užsienio kovotojų ir teroristinio radikalėjimo grėsmė. Europos saugumui tebekelia grėsmę tarptautinių organizuotų nusikalstamų grupuočių diversifikacija ir intensyvesnis skverbimasis į ekonomiką, korupcija, finansiniai nusikaltimai ir elektroniniai nusikaltimai. Galiausiai ES saugumui netiesiogiai kenkia kiti reiškiniai, kaip antai žmogaus sukeltos ir gaivalinės nelaimės, politiniai ir socialiniai pokyčiai ES kaimynystėje, taip pat skirtingi pasaulio šalių požiūriai į saugumo užtikrinimą.

Europos vidaus saugumas reiškia ir **veiksmus už ES sienų bei bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis partnerėmis**. Vidaus saugumo klausimus reikėtų sistemingiau įtraukti į ES išorės politikos sritis ir susieti su ES pagalbos bei bendradarbiavimo programomis. Reikia sustiprinti dialogą ir bendradarbiavimą ir paremti institucines, teisinės valstybės ir saugumo sektoriaus reformas. Taip pat reikėtų nuosekliau padėti trečiosioms šalims, prašančioms pagalbos teisės saugos gebėjimams stiprinti, ir teikti joms mokymus arba dalytis žiniomis ir gerąja patirtimi.

Teisės saugos ir teisminių institucijų bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis turėtų būti pagrįstas ES saugumo poreikiais ir bendru saugumo uždavinių vertinimu siekiant vidaus saugumo strategijoje nustatytų tikslų. Todėl reikės intensyviau įgyvendinti **bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) ir laisvės, saugumo ir teisingumo veiksmų planą**, visų pirma siekiant palengvinti ES agentūrų ir BSGP misijų operatyvinį bendradarbiavimą ir dalijimąsi informacija. Be to, įgyvendinus Europos teisės saugos pareigūnų mokymo sistemą (LETS) ir parengus pasiūlymą sukurti bendrą privalomo mokymo prieš dislokavimą programą visiems BSGP misijoje dalyvaujantiems teisės saugos pareigūnams, būtų tiesiogiai padedama siekti tikslo stiprinti BSGP ir laisvės, saugumo ir teisingumo srities sąsajas. Tai taip pat padėtų stiprinti gebėjimus šalims, kuriose tokios misijos dislokuojamos.

Galiojantys susitarimai su trečiosiomis šalimis dėl keleivio duomenų įrašų – tai dar viena galimybė dar labiau sustiprinti tarptautinį teisės saugos institucijų bendradarbiavimą ir padidinti ES ir valstybių narių saugumą.

Bus ypač svarbu palaikyti **dialogą** apie ES saugumo poreikius ir bendrus saugumo uždavinius su šalimis kandidatėmis ir potencialiomis šalimis kandidatėmis, ES kaimynystės politikos

⁹³ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/141577.pdf.

⁹⁴ JOIN(2014) 9.

šalimis, strateginėmis partnerėmis ir šalimis, išgyvenančiomis sudėtingus demografinius pokyčius.

ES turėtų toliau vystyti santykius su **tarptautinėmis organizacijomis**, kaip antai JT, Europos Taryba, Interpolu ir Pasauliniu kovos su terorizmu forumu (GCTF). Ji taip turėtų daugiašaliuose forumuose aktyviau skleisti savo gerą patirtį ir imtis reikalingų veiksmų, kad prisijungtų prie tarptautinių sutarčių pagrindinėse su saugumu susijusiose srityse.

3.2.2. Pagarbos pagrindinėms teisėms stiprinimas laikantis į piliečius orientuoto požiūrio

Pagrindinės teisės turi būti neatsiejama vidaus saugumo politikos dalis. Pagrindinės teisės sustiprina ES vidaus saugumą, nes užtikrinamas ir didinamas piliečių tarpusavio pasitikėjimas ir piliečių bei valdžios institucijų tarpusavio pasitikėjimas. Todėl Komisija toliau stebės, kaip įgyvendinama kovos su tam tikromis rasizmo ir ksenofobijos formomis teisinė sistema⁹⁵. Taigi, visos Europos institucijos skatins veiksmingai taikyti ES pagrindinių teisių chartiją ir konkrečioms teisėms skirtus antrinius teisės aktus.

Neseniai priimtame sprendime dėl Duomenų saugojimo direktyvos Europos Teisingumo Teismas pabrėžė, kad pagarba pagrindinėms teisėms turėtų būti neatsiejama vidaus saugumo politikos dalis.

Kad piliečių teisės būtų užtikrinamos, pareigūnai turėtų turėti paprastas, veiksmingas ir praktines priemones, kaip antai vadovus ir mokymo programas, kurie padėtų teisingai taikyti pagrindines teises kasdieniame darbe. Be to, sprendime reikalaujama, kad Pagrindinių teisių agentūra galėtų padėti formuoti ES vidaus saugumo ir baudžiamosios teisės politiką. Reikėtų sustiprinti bendradarbiavimą su žmogaus teisių institucijomis. Kalbant plačiau, būtina stiprinti dialogą su trečiosiomis šalimis, tarptautinėmis organizacijomis, privačiuoju sektoriumi ir pilietine visuomene. Kartu reikėtų taikyti esamas teisių gynimo priemones, kurios atitinka saugumo priemonių ir technologinių inovacijų tendencijas.

3.2.3 Mokslinių tyrimų, finansavimo ir mokymo svarbos didinimas

Reikia visapusiškai atsižvelgti į dvejopą technologinių pokyčių pobūdį (galimybės ir grėsmė) ir užtikrinti, kad **moksliniai tyrimai** būtų visapusiškai naudingi su vidaus saugumo klausimais ir pagrindinėmis teisėmis susijusioms politikos sritims. Geras 2013 m. pavyzdys – iniciatyva, kurios tikslas buvo sustiprinti vidaus saugumo institucijų dalyvavimą su saugumu susijusiuose moksliniuose tyrimuose ir pramonės politikoje⁹⁶. ES turės toliau telkti priemones, būtinas saugumo parengčiai ir atsparumui užtikrinti, visų pirma pasinaudoti mokslinių tyrimų ir vystymosi programa „Horizontas 2020“ ir atsižvelgti į socialinius aspektus, susijusius su vidaus saugumu.

Siekiant įvykdyti vidaus saugumo uždavinius, **būtinai tinkamas ir tikslinis ES finansavimas**. ES vidaus saugumo fondo tikslas ir yra remti veiksmus skirtus šiems vidaus saugumo uždaviniams spręsti, taip pat informacijos mainus ir mokymą visose vidaus saugumo strategijos prioritetinėse srityse. Bus labai svarbu užtikrinti valstybių narių nacionalinių finansavimo programų (pasidalijamasis valdymas) ir Sąjungos veiksmų (transnacionalinių

⁹⁵ Žr. 2014 m. sausio 27 d. Komisijos ataskaitą dėl Tarybos pamatinio sprendimo 2008/913/TVR dėl kovos su tam tikromis rasizmo ir ksenofobijos formomis ir apraiškomis baudžiamosios teisės priemonėmis įgyvendinimo (COM(2014) 27 final).

⁹⁶ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/jha/137399.pdf.

veiksmų arba Sąjungai ypač svarbių veiksmų), tiesiogiai finansuojamų Komisijos (tiesioginis valdymas)⁹⁷, papildomumą.

Siekiant užtikrinti tarpusavio pasitikėjimą ir supratimą ir paremti praktinį bendradarbiavimą, būtina sukurti bendrą teisėsaugos institucijų bendradarbiavimo kultūrą. Siekiant šių tikslų būtina užtikrinti **mokymą** ES lygmeniu, tai padės didinti ir derinti teisėsaugos kokybę ir standartus. Artimiausiais metais reikėtų baigti įgyvendinti Europos teisėsaugos pareigūnų mokymo sistemą (LETS), kad ja galėtų pasinaudoti daug įvairaus rango teisėsaugos, sienos apsaugos ir muitinės pareigūnų.

4. Tolesni veiksmai

2010–2014 m. vidaus saugumo programoje nustatyti penki strateginiai tikslai tebėra svarbūs, todėl juos reikėtų įtvirtinti atnaujintoje vidaus saugumo strategijoje. Remdamasi teigiamu pirmosios vidaus saugumo strategijos įgyvendinimo vertinimu ir visapusiškai bendradarbiaujant Komisijai, valstybėms narėms ir Europos Parlamentui, ES turėtų parengti atnaujintą vidaus saugumo strategiją. Rengiantis 2015–2020 m. laikotarpiui reikėtų pirmiausia peržiūrėti pagal kiekvieną tikslą numatytus veiksmus ir nustatyti naujus veiksmus, kuriais būtų šalinamos kylančios grėsmės ir sprendžiami kintantys uždaviniai.

Atnaujintoje vidaus saugumo strategijoje reikėtų labiau pabrėžti pagrindinių teisių svarbą vidaus saugumo srityje ir geriau užtikrinti vidaus ir išorės saugumo ryšį. Taip pat reikėtų įtvirtinti ir skatinti didesnę vidaus reikalų ir kitų su vidaus saugumu susijusių politikos sričių sąveiką. Todėl reikės ryžtingiau veikti, siekiant sutvirtinti politikos ir veiksmų, susijusių su įvairiais veikėjais, kaip antai valdžios institucijomis, piliečiais, pilietine visuomene ir privačiuoju sektoriumi, sąveiką. Siekiant skatinti daugiadalykį ir integruotą požiūrį, galima apsvaistyti galimybę sukurti **ES konsultacinį forumą vidaus saugumo klausimais**, kuriame dalyvautų Komisija, valstybės narės, Europos Parlamentas, ES agentūros, pilietinės visuomenės, akademinės bendruomenės ir privačiojo sektoriaus atstovai.

Vadovaudamasi Komisijos komunikato „Kuriame atvirą ir saugią Europą“ išvadomis ir būsimu Europos Vadovų Tarybos susitikimo vidaus saugumo klausimais strateginėmis gairėmis, taip pat atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijoje dėl antrosios vidaus saugumo strategijos įgyvendinimo ataskaitos (2013/2636(RSP)) išreikštą nuomonę, Komisija planuoja paskelbti komunikatą dėl **vidaus saugumo strategijos atnaujinimo**. Komisija šį komunikatą parengs pasikonsultavusi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, be kita ko, aukšto lygio konferencijoje, vyksiančioje 2014 m. rudenį, kurioje dalyvaus valstybės narės, Europos Parlamentas, pilietinės visuomenės, akademinės bendruomenės ir privačiojo sektoriaus atstovai.

---

⁹⁷ Gali būti naudojamos ir kitos ES lėšos, atsižvelgiant į jų tikslus, apimtį ir sąlygas; žr. http://ec.europa.eu/budget/mff/index_en.cfm.